

SZAKMAI BESZÁMOLÓ A VAJDA LAJOS SZENTENDRÉJE – VAJDA MOTIVUMVILÁGÁNAK NYOMÁBAN C. KIÁLLÍTÁS MEGVALÓSULÁSÁHOZ

Megvalósulás helye: Vajda Múzeum – Ferenczy Múzeumi Centrum, Szentendre (2000 Szentendre, Hunyadi u. 1.)

Megvalósulás időtartama: **2023. november 12. – 2024. szeptember 8.**

Szakmai felelős: Szabó Noémi, művészettörténész, a kiállítás kurátora

Megjegyzés: A szakmai beszámoló a kiállítás nyitása után másfél hónappal, 2023. decemberében készült. A szakmai és múzeumpedagógiai programok, a tervezett sajtómegjelenések 2024. februárjától várhatóak.

BEVEZETÉS:

A 2023 áprilisában újranyíló Vajda Múzeum alapkoncepciója szerint évente változó kiállítással kísérli meg felfejteni Vajda Lajos (1908–1941) életművének korszakait, a korabeli művészeti áramlatokkal való összefüggéseit, illetve bemutatnia művész munkásságával kapcsolatos legújabb kutatások eredményét. Az elmúlt, közel egy évtizedben zárva tartó Vajda Múzeum Vajda, a Próféta című nyitókiállítását követően, 2023 őszétől Vajda Lajos Szentendre városához fűződő kapcsolatát, motívumait fedezzük fel, majd 2024-ben – egy szélesebb kitekintéssel – Vajda művészetének és szellemiségének a 20. század második felére gyakorolt hatását fogjuk vizsgálni, különböző (neo)avantgárd és kortárs művészek alkotói praxisán keresztül.

A MEGVALÓSULT KIÁLLÍTÁSRÓL ÉS KATALÓGUSRÓL – RÖVIDEN

Vajda Lajos (1908–1941), a 20. századi magyar avantgárd/modern képzőművészet kiemelkedő alkotójának élete és művészete elválaszthatatlan Szentendrétől. A város jellegzetes motívumai, építészeti és természeti öröksége, rejtett kincsei és különleges atmoszférája megtermékenyítően hatott Vajda progresszív művészeti szemléletére. A *Vajda Szentendréről* című kiállítás, az elmúlt évek kutatásainak eredményeit is bemutatva, a művész egy-egy alkotását kapcsolja össze Szentendre ikonikus részleteivel, a művészi motívumokat az eredeti ősforrásokkal, az életművön keresztül felvillantva Szentendre városának helytörténeti vonatkozásait, gazdag és megőrzésre méltó múltját, valamint 21. századi jelenét.

Vajda Lajos viszonya Szentendre városképéhez, a település sajátos hangulatához, a helyi hagyományhoz és a különböző motívumokhoz folyamatosan változott – az útkeresés korai éveiben főleg a város „nagy látványai” foglalkoztatták a művészt, majd egyre közelebről, a részletekre fókuszálva vizsgálta a település épített örökségét: a temetőket, a Számárhegy utcáinak apró részleteit, gyorsan elmúló népi emlékeket. 1938-tól soha többé nem jelent meg a város egyetlen fragmentuma sem művein. Vajda életműve híven tükrözi a tradícióból táplálkozó progresszió útjait, a múlt avantgárd szemléletű megújításának lehetőségét. Vajda szentendrei motívumait a körülötte dolgozó művésztársak kontextusában is vizsgáljuk, elsősorban Korniss Dezső és Bálint Endre alkotásain keresztül.

A motívumok megtermékenyítő hatását és vándorlását egy kiemelt példán keresztül mutatja be az utolsó terem, ahol Vajda művészetének egyik alapvető jelképét, az ikon- és pléhkrisztusból kialakult bábufigura eredetét, majd az 1968 és 1975 közötti időszakban a szentendrei művészek körében történő továbbélését és formai-tartalmi módosulásait tárjuk fel.

Kiállító művészek:

VAJDA LAJOS

Aknay János

Balogh László

Barcsay Jenő

Bálint Endre

Deim Pál

Korniss Dezső

Matyófalvi Gábor

ef Zámbo István

A kiállításához magyar és angol nyelvű, online elérhető katalógus készült, amely részletesen leírja a kiállítás koncepcióját, képeket közöl a belső enteriőréről, illetve publikálja a kiállítás összes kiállított alkotásának reprodukcióját és képadatait. A magyar nyelvű katalógus linkje itt érhető el: <https://femuz.hu/wp-content/uploads/2023/11/vajda-lajos-szentendreje-vajda-motivumvilaganak-nyomaban-fmc.pdf>

Az angol nyelvű katalógus linkje itt érhető el: <https://femuz.hu/wp-content/uploads/2023/11/lajos-vajda-s-szentendre-the-origins-of-vajda-s-motifs-fmc.pdf>

A kiállítás magyar és angol nyelvű brossúrája itt érhető el:

<https://femuz.hu/wp-content/uploads/2023/11/vajda-lajos-szentendreje-fmc.pdf>

A KIÁLLÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ PROGRAMOK 2024. január 19-ig.

RENDAHAGYÓ MEGNYITÓ | Vajda Lajos Szentendréje | November 11. szombat, 16:00

Vajda Szentendréje, Szabó Noémi művészettörténész, a kiállítás kurátorának tárlatvezetése a megújult kiállításon.

https://www.facebook.com/ferenczymuzeumicentrum/posts/848605260600545?ref=embed_post

CSALÁDI NAP | Szentendrei motívumkereső | November 19. vasárnap, 10 óra

Szentendre-kollázs készítés kicsiknek és nagyoknak.

ADVENT A MÚZEUMBAN | Vendégségben Szentendrén | December 16. szombat

TÁRLATVEZETÉS | Január 19. péntek, 16:00

Vajda öröksége. Novotny Tihamér, művészettörténész tárlatvezetése.

<https://www.facebook.com/events/1029181195016200>

Február 24., szombat, 15:00

MÚZEUM KORZÓ | Vajda Lajos motívumainak nyomában | városi séta Szabó Noémi művészettörténésszel

LÁTOGATÓSZÁM:

2023. november 11. és 2023 november 30. között a Vajda Múzeum látogatószáma összesen 125 fő volt.

SAJTÓMEGJELENÉSEK (CIKKEK, KRITIKÁK, INTERJÚK):

Takáts Fábián: Tíz év után háromrészes sorozattal nyitott újra a szentendrei Vajda Múzeum

https://nepszava.hu/3218223_tiz-ev-utan-haromreszes-kiallitassorozattal-nyitott-ujra-a-szentendrei-vajda-lajos-emlekmuzeum

Takáts Fábián: Vajda újra, másképp

<https://www.es.hu/cikk/2023-12-08/takats-fabian/vajda-ujra-maskepp-.html>

MÚZEUMPEDAGÓGIA:

A Múzeum által szervezett múzeumpedagógiai foglalkozásokon / programokon eddig 10 látogató vett részt. A kiállításához kapcsolódó, rendszeres múzeumpedagógiai foglalkozások 2024 márciusától indulnak.

Szentendre, 2023. december 30.

Szabó Noémi, művészettörténész, a kiállítás kurátora